

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.- Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: (Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Due važni zmagi Abesincev

Zveza med Makalo in Aduo presekana — Abesinci so prodrli že blizu Adigrata — Hud poraz italijanskih čet na južni fronti

London, 5. februarja. z. Posebni Reuterjev dopisnik poroča z abesinske fronte, da usoda mesta Makale, ki je še zmagaj v italijanskih rokah, še ni odločena. Po vesteh iz Addis Abebe se tam ne zahteva zavzetje mesta, vendar pa se poudarja, da tega mesta Italijani ne bodo mogli več dolgo držati. Če Italijani sedaj izgube Makalo, jo bodo zelo težko zopet osvojili, ker se že vodijo hude borbe južno od Adigrata, katerih se udeležujejo čete rasa Sejuma. Abesinci še dalje trdijo, da so v teh borbah oni zmagali in da je v zvezi s tem neka njihova kolona že presekala cesto Adua — Makale. Po teh vesteh so čete rasa Sejuma prodrle daleč v severozahodni smeri od Makale, kar je bilo v Addis Abebi sprejeto z velikim navdušenjem. V Addis Abebi prevladuje namreč prepričanje, da je zavzetje Makale vprašanje samo še nekaj dni.

Reuterjev dopisnik iz Desieja izve, da je neko italijansko letalo letelo nad pokrajino Godjam, kjer so bili nedavno nek upori proti osrednji vladi v Addis Abebi. Letalo je metalo letake, v katerih pravijo Italijani, da so premagali rasa Dešto, pobili veliko število Abesincev, ostalo pa je pokosilo italijansko topništvo. Objavlja upornikom v Godjamu ojačenja od strani italijanskih čet.

Ta letak je izzval veliko ogorčenje v abesinskih krogih. Abesinski uradni krogi opozarjajo na neresničnost italijanskih vesti, kar kaže dejstvo, da se

vojaki iz Godjama na fronti bore proti Italijanom.

Na somalski fronti je prišlo do manjših spopadov pri Negeliju, kjer so nekateri abesinski oddelki napadli Italijane in jim povzročili precejšnjo škodo in izgube.

Addis Abeba, 5. februarja. z. Posebni Havasov dopisnik poroča iz abesinske fronte, da so po še nepotrjenih vesteh čete dedžasa Merede na južni fronti prizadejale hude izgube italijanskim četam. Italijani so na tem delu fronte imeli 1700 mrtvih, večinoma vojakov iz oddelkov črnih sraj. Abesinci so zaplenili 16 tankov, 70 strojníc, 3 topove in 11 oklopnih avtomobilov. Bivši italijanski poslanik v Addis Abebi grof de Vincci in bivši vojni ataše v Addis Abebi Rugiero sta bila med oficirji, ki so poveljevali temu oddelku.

Krvave bitke na severni fronti

Addis Abeba, 5. februarja z. DNB poroča: Južna fronta je končno ojačena z oddelki iz rezerve abesinskega cesarja, ki je poslal na južno fronto štiri abesinske generale s 75.000 ljudmi. V teku pretekle noči so se začele borbe na severni fronti. Po še nepotrjenih vesteh se razvija velika bitka v pokrajini Setit in v provinci Kafta. Prav tako se razvija velika bitka v bližini Hausiena. Trdi se, da so Abesinci ob tej priliki popolnoma iznenadili Italijane in ujeli nekoga višjega oficirja. Trdi se celo, da je ujet neki italijanski general.

Sklepi velikega fašističnega sveta:

Orožje naj odloči!

Rim, 5. februarja z. Veliki fašistični svet je imel sredi sejo, ki je trajala od 22. do 24. ure. Na tej seji je ministrski predsednik Mussolini nadaljeval svoje poročilo o političnem in vojaškem položaju Italije. Po končani debati je bila sprejeta resolucija, ki naglašala med drugim:

Veliki fašistični svet je proučil politične dogodke, ki so se odigrali v mesecu decembru in ugotavlja, da ti dogodki popolnoma upravičujejo stališče, ki ga je zavzela Italija na ta način, da se je takoj v začetku zavarovala pred francosko—angleškimi predla-

gi. Veliki fašistični svet meni, da so nedavne italijanske zmagane na kritični in somalski fronti pretežno odločilna dejstva za razvoj položaja, in izjavlja svojo čvrsto voljo, da nadaljuje borbo do tlej, dokler se z orožjem ne doseže cilj, zaradi katerega se je zafelo z vojno akcijo.

V zvezi s temi odločitvami velikega fašističnega sveta se pričakuje, da bo Italija v primeru prepovedi izvoza petroleja izstopila iz Društva narodov. Zatrjuje se tudi, da je fašistični svet sklenil uvesti izredne vojne davke.

Minister Eden o poostritvi sankcij

London, 5. februarja. z. Zunanji minister Eden je na večerajšnji popoldanski seji parlamenta odgovarjal na več postavljenih vprašanj o sporu med Italijo in Abesinijo. Predvsem je izjavil, da sta bili o tem vprašanju objavljene že dve Beli knjigi, v katerih se podčrtava istovestnost tolačenja pakta Društva narodov. Eden je dalje izjavil, da je odbor osemnajstice obsodil ono akcijo, ki ne more koristiti rešitvi tega spora, vendar pa je sklenil, da ne bo stavil novih predlogov, dokler zato ne bo ugodnejše prilike. Izjavil je, da se angleška vlada popolnoma strinja s stališčem odbora osemnajstice. Zunanji minister je nadalje izjavil, da je odbor osemnajstice sestavljen od strokovnjakov, ki bo proučil vprašanje petrolejskih sankcij. Lahko samo izjavim, je rekel Eden, da ne bom izgubljal časa v pripravi poročila, ker je ta odbor strokovnjakov že začel s svojim delom. Gospodarske in finančne sankcije, ki so bile popreje določene, bodo ostale še nadalje v veljavi. Zenevski odbor strokovnjakov bo vodil kontrolo nad njihovim izvajanjem.

Proučevanje petrolejskih sankcij

Zeneva, 5. februarja. b. Večraj se je sestal poseben odbor petih ki ima nalogo proučiti trgovino s petrolejem. Kakor znano, so v odboru zastopniki glavnih držav, ki proizvajajo petrolej, in glavnih držav, ki trgujejo s petrolejem. Za predsednika so izvolili mehiškega poslanika v Parizu Gomeza, ki se je pokazal na decembrskem zasedanju odbora osemnajstih poseben navdušenega pristaja takojšnje prepovedi izvoza petroleja. Odbor je ugotovil da zahteva vprašanje prepovedi izvoza petroleja temeljito proučitev. Ustanovil je da pododora in sicer za transportne zadeve in za proučitev vprašanja ali bi morebitna prepoved izvoza petroleja imela zaželeni uspeh, zlasti glede zadržanj držav nečlanice DN. V Zenevi prevladuje vtis, da na nobeni stra-

ni ne pripisujejo važnosti pospešenju posvotovanj.

Amerika in sankcije

Washington, 5. februarja. z. Možnost, da bi bila Velika Britanija vpletena v spor med Italijo in Abesinijo, je dala večraj povod za razpravo v zunanje-političnem parlamentarnem odboru. Neki član odbora

Bolgarija bo vstopila v Balkansko zvezo

Razgovori kralja Borisa v Parizu — Gre za tesnejše sodelovanje Bolgarije pri sistemu kolektivne varnosti

Sofija, 5. februarja. AA. Bolgarsko časopisje pripisuje veliko važnost bivanju kralja Borisa v Parizu. Objavlja brzojavna in telefonska poročila o razgovorih, ki jih je imel kralj Boris s francoskim državnikom, vendar pa se še ne spušča v nobene komentarje. Samo popoldanski list »Slovo« delo izjemo ter objavlja v večerajšnji številki članek pod naslovom »Pariški razgovori«, v katerem med drugim pravi:

Načelno stališče vlade glede rešitve problema kmečkih dolgov

Beograd, 5. februarja. AA. Večraj popoldne se je sestal odbor ministrov, ki je dobival razne predloge in resolucije zadnjega časa o kmetijskih dolgovih. Ko je odbor pregledal ves zbrani material, je sprejel načelno sklep, da vlada v nobenem primeru ne bo pri iskanju

je v zvezi s tem predlagal, da USA ne bi izvajala nikdar sankcije proti Angliji, če bi bila vpletena v vojno proti Italiji zaradi Abesinije. Predsednik zunanje-političnega odbora Reinold je nato odgovoril, da USA ne bodo izvajale sankcije, proti nobeni državi Predsednik Roosevelt bo zakon o nevtralnosti podpisal, če bo zaščitil ameriško trgovino. Reinold je nato izjavil, da se izvaja velik pritisk na člane parlamenta, da bi se onemogočilo sprejetje zakona o nevtralnosti.

Habsburžani se zbirajo na Dunaju

Dunaj, 5. februarja. AA. Havas poroča, da je na Dunaj prišel bivši nadvojvoda Albert, sin nadvojvode Friderika, ki je glavni dedič imetja Habsburžanov. Trdi se, da je nadvojvoda Albert prišel zaradi pogajanj o vrnitvi zasebnega imetja Habsburžanov. Verjetno je, da se bo pogajal z bivšim nadvojvodom Evgenom in knezom Starhembergom.

Pomanjkanje mesa v Londonu

London, 5. febr. AA. Stavka mesarjev in mesarskih pomočnikov se je danes še poostрила. Stavki so se pridružili delavci v hladilnici in živilskih skladiščih. Stavka se je razširila tudi že na delavstvo v pristaniških skladiščih. Računa se, da stavka zdaj že približno 12.000 delavcev. V Londonu se že zelo občuti pomanjkanje mesa.

Anglija naročila 40.000.000 pišinskih mask

London, 5. februarja. AA. Jutranji »Daily Herald« poroča, da namerava angleška vlada naročiti 40 milijonov pišinskih mask. Te maske bodo hranili v občinski in okrajnih skladiščih. Iz teh skladišč se bo v slučaju vojne nevarnosti takoj začela delitev teh mask.

Vznemirjenje v Nemčiji

Berlin, 5. februarja. AA. Današnji »Angriff«, ki objavlja poročila o ojačenju angleške državne obrambe, vprašuje na kakšen način v Veliki Britaniji psihološko pripravljajo to oborožitev. Nevarnost spopada z Italijo ni tolikšna, da bi mogla služiti za opravičilo pomembnih vojaških ukrepov. Tudi japonsko nevarnost vidijo v Londonu, vendar pa sedaj o njej le neradi govorijo, zaradi česar ne preostaja nič drugega kakor da se vnovič začne govoriti o nemški nevarnosti. Vsekakor je sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov, ki se je te dni mudil v Londonu, tudi s svoje strani pomagati naslikati Nemčijo kot strašilo. Če v Londonu ni iz tega nabral zase mnogo koristi, upa morda, da mu bo v tej stvari v Parizu bolje šlo.

Predmet razgovorov med kraljem Borisom in Lebrunom, Flandinom in Sarrautom je bil vsekakor pretes in razgovor o glavnih nalogah evropske diplomacije: vzdrževanje miru in sodelovanje Bolgarije v sistemu kolektivne varnosti. Če je že nastopil čas za nas, da pristopimo k balkanskemu sporazumu, se bo videlo kasneje. Vsekakor je vprašanje sedaj najbolj aktualno.

Močan potres v Sloveniji

Po drugih krajih so bili potresni sunki večraj močnejši kakor v Ljubljani

Ljubljana, 5. februarja.

Včerajšnji potres so še vse močnejše kakor v mestu občutili zunaj na deželi. Ljubljanski zavod za meteorologijo in geodinamiko je danes prejel okrog 15 poročil o potresu in sicer iz najrazličnejših krajev.

Iz Cerklj na Gorenjskem poročajo, da so začutili ob 9.17 hud potresni sunek trajajoč okrog 15 sekund. Istočasno so začeli močno podzemsko bobnenje. Ljudje so videli, kako se je zazibal cerkveni zvonik, zanihali so tudi zvonovi in sicer tako zelo, da bi skoraj zazvonili. S streh hiš se je vsula opeka, od hiš pa se je krusil omet in v vasi je nastala prava panika, zlasti še, ker so ljudje pričakovali nadaljnjih potresnih sunkov. Vse je prihitelo na ceste, kjer so se ljudje bledih obrazov vpraševali, kaj vse to pomeni.

Skoraj še hušje so občutili potres v sosednji vasi v Zg. Brnikih, kjer se je prebivalstvo v trenutku znašlo zunaj. Tam so čuli več sekund trajajoče zamolklo podzemno bobnenje, ki se je spremenilo v nekak piš. Valovanje zemlje je bilo sunkovito

v smeri od severa proti jugu.

Iz Škofje Loke pišejo, da se je ob 9.18 zemlja naenkrat silno stresla. Zagugalo se je po hištvu v sobah in so ljudje preplašeni bežali iz hiš.

V Kamniku so občutili oster nenaden sunek. Ljudje so se hipoma zavedli, da gre za potres, ki so ga najbolj občutili v cerkvi. Cerkev je bila naenkrat prazna in so se ljudje zunaj prestrašeni pomenkovali v pričakovanju še hušjega.

Istotako so potres občutili v sosednjih Mekinjah. Ob 9.16 se je zemlja močno stresla v smeri od severa proti jugu.

V Gornjem gradu so čutili potresni sunek ob 9.17. Zazibalo se je tako močno, da so zanihale stenske ure in da je ponekod letela na tla z Omar posoda.

Iz Solkave pišejo, da so čuli najprvo močno bučanje, ki mu je sledil močan potresni sunek. V hišah se je zamajalo pohištvo.

Približno enaka poročila so prispela še iz Zalca, Podlenka v Selški dolini, Preske ter iz raznih krajev Dolenjske.

Na Pokljuki so zmagali naši

Jugoslavija je dosegla 15, Češkoslovaška 13, Rumunija pa 8 točk

Pokljuka, 5. februarja

Tekmovanja vojaških ekip Male antante na Pokljuki, ki se vrše vsako leto za krasni pokal rumunskega kralja Karola, da vojaki bratskih zaveznških držav navežejo čim tesnejše stike in se tudi tehnično izpopolnijo, so končana. Ze drugič je v tej borbi zmagala Jugoslavija in s ponesom gleda danes vsa država na naše vrle smučarje, vojske I. planinskega polka iz Škofje Loke. Vztrajno so se borili in niso odnehali, čeprav so prvi dan v soboto vodili Čehoslovaki. Večraj je naša smučarska stafeta gladko zmagala na progi 4x12,5 km in s tem Jugoslaviji zopet priborila pokal kralja Karola.

Naša stafeta je tekmovala v vrstnem redu redov Kezele, narednika Grad in Višič in podporočnik Koren. Vodila je od vsega začetka, naskok pred Čehi in Rumuni je bil od predaje do predaje večji in podporočnik Koren je prispeval na cilj 10 minut pred stafetama Rumunije in Čehoslovaške. Rezultati so bili naslednji: 1. Jugoslavija 4:07.48 (Kezele 1:04.34, Grad 1:03.49, Višič 1:03.31, Koren 0:55.54). 2. Rumunija 4:17.31. 3. Čehoslovaška 4:17.31. Zadnji rumunski in češki tekmovalci sta privozila skoraj istočasno na cilj in le za dve petinki sekunde je smuknil Rumun pred Čehom. To je bilo za nas odločilnega pomena, kajti v primeru, da bi bila Čehoslovaška druga v stafetnem tekmovanju, bi imela enako število točk kakor Jugoslavija. Med tekmovalci je dosegel najboljši čas Koren 0:55.53, za njim Čehoslovak Musil 1:01.43, tretji pa Rumun Lepade 1:01.51 itd. V skupni oceni si je Jugoslavija priborila dve prvi in eno tretje mesto, Čehoslovaška dve drugi in eno tretje, Rumunija pa po eno prvo mesto, drugo in tretje mesto in po končni klasifikaciji je Jugoslavija dosegla 15, Češkoslovaška 13, Rumunija pa 8 točk.

POZDRAVNI VEČER

Po končanem tekmovanju so se vsi udeleženci, tako vodstvo kakor tehnični odbor in tekmovalci odpravili v avtomobilih in na saneh s Pokljuke na Bled, kjer je bila ob 20. v veliki dvorani hotela »Toplice« objava rezultatov in svečana razdelitev nagrad. Banketa so se udeležili zastopnik Nj. Vel. kralja general Popadič, zastopnik rumunskega kralja poslanik na našem dvoru Guranesco, češkoslovaški vojaški ataše polkovnik Maly, zbrali so se pa tam tudi vsi generali in častniki, ki so ves čas prisostvovali tekmoivanju, a banketa so se udeležili tudi ban dr. Natlačen v spremstvu načelnika dr. Orla. Zvečer sta se pripeljala na Bled tudi predstavnika JZSS, predsednik senator dr. Marušič s podpredsednikom dr. Pavlinom. Navzroč je bil tudi neumorni generalni tajnik g. Joso Gorec, ki je ves čas sodeloval pri organizaciji tekem.

Na treh mizah so bila razstavljena lepa darila, plakete in pokali, ki so jih priborila moštva, pri vsaki mizi pa so strumno stali tekmovalci vse treh držav, na eni strani Rumuni, v sredini Čehoslovaki, na drugi strani Jugoslovani. Vodja tekmoval-

nja divizijski general Voja Maksimović je v kratkem nagovoru pojasnil, da so tekmovalja na Pokljuki končana, nato pa je pristopil major Vekoslav Kolb, glavni tajnik prireditvenega odbora in predal rezultate tekmovalja. General Maksimović je nato razdelil darila.

Čehoslovaška ekipa je prejela prvo darilo za patrolno tekmovanje, in sicer krasno posrebrano bronasto plaketo v obsegu 35x20 cm v lepem usnjatem etuiju. Vsak član ekipe je dobil majhno bronasto plaketo. Obe plaketi predstavljata vojaka na smučeh. Plakete so izredno lepo umetniško delo kiparja Lojzeta Dolinarja. Drugo darilo je dobila Jugoslavija, tudi bronasto plaketo, vsak član njene ekipe pa je dobil majhno plaketo. Poleg tega si je naša vrsta priborila srebrn pokal predsednika Jugoslov. olimpijskega odbora, podbana savske banovine dr. Hadžija. Ker si je priborila Jugoslavija dve prvi mesti je prejela še eno plaketo za stafetno tekmovanje, a podporočnik Koren je dobil od bana dravske banovine krasno masivno dozo, kot najboljši smučar vseh treh ekip. Tudi Rumunija je dobila bronasto plaketo, posebej pa še vsak član ekipe majhno.

Pokal kralja Karola je ostal na mizi, ker se bodo vršila zanj še jeseni tekmovalja v cross countryu, nogometu in sabljanju v Beogradu ter plavanju v Splitu.

Na banketu, ki se ga je udeležilo okrog sto vabljivih gostov, je general Maksimović iskreno pozdravil vse tekmovalce, poudarjajoč važnost tega tekmovalja, češ da je glavni namen tudi v zimskem sportu tehnično še bolj izvežbati vojske, obenem se pa poglobljajo in utrjuje vezi armad zaveznških držav. Nazdravil je vsem trem ekipam, rumunskemu kralju Karolu, češkoslovaškemu prezidentu dr. Benešu in jugoslovenskemu kralju Petru II., nakar je godba dravske divizije zaigrala vse tri državne himne. Nato se je razvila prična zabava.

Davi se je rumunska ekipa že odpravljala v Bukarešto, Čehoslovaki pa odpotujejo danes naravnost v Garmisch-Partenkirchen, kjer se udeležijo zimske olimpijade, a naši se vrnejo na Pokljuko, da nadaljujejo s trenin goni za vojaška tekmovalja v Chamonixu. Pridružil se jim bo še Emil Znidar, ki sedaj kot član jugoslovenske reprezentance tekmuje v Ga—Pa. V Chamonixu bodo tekmovali tudi v alpski kombinaciji.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza
Amsterdam 2963.15 — 2977.75, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 734.90 — 739.96, Curih 1424.22 — 1331.29, London 21.02 — 218.07, New York 4272.54 — 4308.86, Pariz 288.46 — 289.22, Praga 181.12 — 182.22, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.27 — 9.37.

Inozemske borse.

Curih, 5. februarja. Beograd 7.-, Pariz 20.255, London 15.205, New York 302.60, Bruselj 51.65, Milan 24.30, Madrid 41.975, Amsterdam 208.05, Berlin 123.35, Dunaj 57.05, Praga 12.75, Varšava 57.25, Bukarešta 2.50.

Naši v Garmisch - Partenkirchenu

Naše tekmovalce vsi občudujejo, tako lepo so oblečeni
Japonci skačejo z očali

Garmisch-Partenkirchen, 3. februarja. Kolodvor, prostor pred kolodvorom vse ulice in hiše so vse okrašene z zelenjem in zastavami. Pred kolodvorom so postavili cele arkade iz zelenja. Med številnimi zastavami s ključastimi križem so pomembne zastave vseh sodelujočih držav in se med njimi videjo tudi naše trobojnice. Čez ulice so prepleteni zeleni veneci, pod njimi pa vzhajajo male nove nemške državne zastave in vmes vedno tudi po ena mala olimpijska zastavica.

Tudi naša hišica je okrašena z zelenjem, na njej vira nemška in naša zastava, nad vhodom pa se iz zelenja navišajo olimpijski krogi. Gospodinja nas je nad vse prijazno sprejela in takoj smo se porazdelili po sobah. Sobe so zelo prijazne, v vseh je topla in topla voda, segrevanje je centralno. Imamo na razpolago tudi vsak čas kopalnico. Nas tehničar vodja »Börsen« g. Gindovce je dobil sobo skupno z našim trenerjem Fincem Kusmo, tekmovalci so se porazdelili po dva, trije odtisno štiri po ostanjih sobah, jaz pa sem dobil eno posteljno sobo v mansardi, kjer je sedaj tudi pisarna naše olimpijske ekipe. Soba ima razgled na jug, ima tudi balkon, da sem lahko od sobote zvečer do ponedeljka zvečer opazoval, kako lepo v olimpijskem mestu tudi v zimskem času močno dežuje. Lilo je, kakor iz skafja. Z nastanitvijo smo bili takoj nad vse zadovoljni. V priključku je lepa jedilnica, ki je bila že pripravljena za kosilo, seveda so vzhajale na mizah na posebnih stojalih nemška in po dve jugoslovanski državni zastavi. Mislim, da bi moral biti človek zelo zakrknjen, če bi taka pozornost v tujini ne napravila najprej prijetnega vtisa. Ponosni smo bili, ko smo zagledali naše zastave, pa tudi gospodinja je bila vesela, ki je videla, kako smo s pogledi božali naše državne barve. Tovarš Smolej je svoj šopek izročil naši gospodnji, menda zato, ker možki ne znamo pravilno čuvati cvetlic. Druga vzhajala nemara ni imel.

Kosilo nas je malo razočaralo. Bilo ni veliko, pač pa okusno. Za tekmovalce vse, kakor premajhne porcije. S kruhom zelo štedljivo, narezali so nam tako tanke koščke, da je neki tekmovalec hotel skozi tak kos pogledati skakalnice na Gudišbergu. Olimpijske skakalnice pa ni mogel videti, ker so mu razgled zastirale hiše in drevje. Če bi šel na balkon moje sobe, pa bi lahko videl skakalnice. Malo smo tarnali in se odločili, da počakamo do večerje, nameramo bomo vložili protest. No, večerja je bila že boljša in zato je bilo tudi naše razpoloženje boljše. Po večerji pa smo se hitro porazdelili, ker ni drugega nismo potrebovali. Kot dobre postelje, ki so nas že čakale pripravljene. Mir je hitro zavladal v hiši.

V soboto popoldne sta bili obe olimpijski skakalnici odprti za trening. Seveda smo se napotili tja, namreč najprej tekmovalci in boter, dočim sem jaz moral najprej opraviti službene dolžnosti pri olimpijskih uradih. Organizacija je sijajna. Na kolodvoru nas je pričakoval Slovenec g. Boh iz Ljubljane, ki študira v Münchenu. Olimpijski odbor je določil vsaki ekipi svojega športnega pomočnika, ki ima na zaupni listi levega rokava napis »Sportshef«. Vsi taki pomočniki imajo enotne sportne obleke, imajo prosto oskrbo in menda 4. marke plače na dan. Zato pa morajo biti vedno na razpolago svoji ekipi, drugače pa so skoraj pod vojaško disciplino. Vsi imajo na prsih enotne znake, le zastavice držav se razlikujejo po ekipah, katerim so pridržani. Odsli sta k vsem uradom, ki pridejo v postev. Dela imajo v teh uradih neverjetno veliko. Delegati smo se kar vrstili v teh pisarnah, uradnice-neminkane, ker se Nemška ne šminka, tako so mi povedali, da se spozna tujka že po šminki — so zelo prijazne in skoraj nič nerazgovorne. Glavne uradnice niso mogli najti in dogovorila sva se, da se vrneva ob pol 6. Jaz sem hitro odšel proti skakalnici, da počsem naše fante. Ni mi jih bilo težko najti, kajti naša oprema je bila predmet splošnega opazovanja in tudi meni je bilo zato lažje najti svoje ljudi. Moram reči, da smo oblečeni res zelo okusno in ne bom se motil, če rečem, da najlepše od vseh ekip. Kar sem jih dosedaj videl. Prijetno nam je bilo, ko so nas toliko ogledovali in ugibali, kdo neki smo. S tem večjim ponosom smo na vprašanje odgovorili »Jugoslaviene«. Naši državni grbi, ki jih nosimo na prsih, so padli vsakemu v oči in so tako lepi, da vsa čast Drž. osrednjem zavodu v Ljubljani, ki nam jih je brezplačno izgotovil. V tej mešanici najrazličnejših zastav in znakov na oblekah sodelujočih res ni čudno, če ljudje ne vedo, odkod si. Saj smo Slovenci znani po dobrem znanju geografije, pa kljub temu mnogokrat ugrabimo, odkod bi bili ti ali oni tekmovalci. Seveda nam ni bilo težko spoznati Japoncev. Njihova zastava je tako enostavna, da jo lahko spoznaš in običajno vzhajata njihova in naša skupaj, ker smo pač po abecedi sosedje. Pa tudi njihova polt je odznaka, ki zadostuje. Da bi videli te tiče, Japonce, kako skačejo. Ko se vzpenjam po stopnicah ob mali skakalnici, zaslišim »poglej Japonca« in res po zraku prihrči Japonec z lepim predklonom, začudim pa se, ker ima očala. Res bi skoraj rekel, da je to drznost, kajti skok je že sam opasna zadeva in če imajo pri tem še na sebi opasno zadevo, postane vsa zadeva lahko prav nevarna. O tem sem se lahko takoj prepričal. Japonci je pristal na strmini, zakrilji je in — padel. Mislim sem, zdaj pa je polom. Pa ni bilo tako. Prva njegova kretanja pri padcu je bila z roko h glavi in neverjetno hitro je imel očala v rokah in hajt naprej po hrstu do dna skakalnice, kjer se je dvignil in si nepokvarjena očala zopet nataknil na nos. Zanimivo je gledati Japonce tudi tik pred odskočkom, kako potresa z rokami, nato pa se lepo odžene z mosta v zrak. Tega potresa je to japonska tajnost, kakor toliko drugih njihovih tajnosti. Majhni so ti tiči, trčijo zelo sigurno — tudi na veliki skakalnici in bodo v par letih tudi Norvežanom trd oreh. Tudi naši fantje, najprej Pribošek, nato pa ostali — Dečman, Baebler, Jakopič, naš Novák, Zemva-Palme so jo mahni li na malo skakalnico, kjer pa niso imeli sreče, kar tudi ni čudno, kajti dolga vožnja ni bila še nikoli dobra priprava za skakal-

ni trening. Tudi velika skakalnica jih je mikala, k sreči pa so jo zaprli. Na mali niso hoteli niti, končno pa so se morali tudi kar v smuku spustiti po strmini od mosta, ker so tudi malo skakalnico zaprli. Napotili smo se domov in pričelo je deževati.

Odsel sem zopet k olimpijskim uradom, kjer me je g. Boh že čakal in zopet se je v gneči pričel pripravljanje in druge formalnosti. Glavna uradnica je prišla, spremljevalce me je predstavil, ona pa je veselo pripomnila, da jo veseli, ker znam nemško in ker njej ne bo treba znati »jugoslawische«. Formalnosti so bile kmalu urejene in prejel sem za vse fante pravilne mape, v njih pa legitimacije olimpijskega tekmovalca, in v lepem etufu prav lep olimpijski znak s tekočo številko vsakega posameznega udeleženca. Dobili so tudi seznam vseh prijavih tekmovalcev za vse panoge in uradni vodnik za zimске olimpijske igre. Po večerji sem jim te olimpijske spomine izročil in z veseljem so pričeli pregledovati vsebino map. Malo potrt je bil trener Kusma, ker zanj niso na žalost prinesli ničesar. Povedal pa sem, da mi je uradnica obljubila, da v ponedeljek zvečer prejme on in midva z botrom svoje znake in ne vem, kaj še. Glavno pa je, da so dobili fantje, ker take stvari mnogo vplivajo na razpoloženje, ki je za uspeh neprecenljive važnosti. Po večerji se bil določil program za nedeljo in odšli smo zopet k nočniku.

Včeraj je deževalo in se je kljub temu

vršila tekma na veliki skakalnici z udeležbo najboljših tekmovalcev. Zmagal je šved Erikson pred Birger Ruudom, kar je bila nemala senzacija. Davi nas je presenetil nov sneg, na žalost le kake 3 cm in je kmalu nehalo snežiti, sedaj pa se skozi oblake ponuja sonce. Včeraj smo prešli tudi prvi glas iz domovine. Prispel je en izvod »Novosti«, ravno sedaj mi je pa boter prinesel nedeljsko »Jutro«, ki smo ga prejeli več izvodov. Veselilo nas bo, če bi prejeli tudi Vaš list. Popoldne gredo naši fantje trenirati skoke, boter bo sodnik za stil, jaz pa bom beležil dožinje. Tekmovalci za alpske discipline pet po številu, trenirajo vsak dan popoldne in popoldne, samo drag je ta špas. Včeraj nas je ta trening stal nad 700. Din, ker so vzpenjače zelo drage. Tudi tekači prav pridno trenirajo in so vsi fantje dobro razpoloženi. Disciplin prav dobra in s hrano smo čedalje bolj zadovoljni.

T. K.

Se včeraj smo poročali, da imajo tudi v Garmisch Partenkirchenu neugodno vreme z deževjem in blatom namesto snega, danes je pa že prispela vest da se je kot nalašč za zimsko olimpijsko vreme namerikal izpremenilo. V ponedeljek pozno popoldne je nastal vremenski preokret, ki so se ga seveda sportniki silno razveselili.

Včeraj zjutraj je bilo že vse pod snegom, da so lahko sportniki vseh panog že pridno trenirali razen bobsleigha, ki ima se vedno premešno progno. Smučarji so bili včeraj popoldne in popoldne na terenu in na skakalnici, drsalci pa na drsalščini. Proti večeru je temperatura močno narasla in sneg je začel hitro kopneti, toda ponoči je postalo zopet mrzlo, ker je tudi čez dan tu pa tam nalezaval sneg, je upravičeno upanje, da bo vreme za olimpijsko ugodno, tem bolj, ker se nam po vseh znakih sodeč bliža končno val miraza.

Danes premiera ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Oči čjornija

Film, ki ga predvaja Pariz že nad pol leta! Pretresljiva drama človeka, ki je živel dvojno življenje! Film, ki je žel uspeh v Zagrebu in Beogradu!

Najlepša ruska romanca »Črne oči« ruske narodne pesmi, balade, zbori največji francoski filmski umetnik kot natakari IVAN IVANOVIC najlepša francoska igralka kot njegova hči TANJA

HARRY BAUR
SIMONE SIMON
KINO SLOGA
(Telefon 27-30)

Kdo je umoril Jakoba Pečarja?

Kaj je dognala sodna preiskava — Pečarjevo truplo obducirano

Metlika, 4. februarja.

Vse mesto je še vedno pod vtisom stranskega zločina. Povsod se obravnava in živo komentira umor Jakoba Pečarja.

V nedeljo zvečer je prispel iz Ljubljane policijski daktioskop g. Podobnik in v oropani trgovini takoj opravil svoje delo. V trgovini je na raznih mestih posnel odtise zločinskih prstov. Na pultu so se jasno poznali odtisi bosih nog. Na željo sreskega sodišča se je daktioskop udeležil sodne preiskave tudi na mestu umora.

V ponedeljek zjutraj ob 9. je odšla sodna komisija na Veselico na prizorišče groznega umora. Komisiji je predsedoval sodnik g. Černič Stane, zapisnikar je bil g. Bregar Jože. Komisija je ugotovila, da so zločinci vdrli vrata na severni strani. Težka, s pločevino obita vrata, so razbili najbrže s težkim kolom. Pri tem so odbili tudi železno ključko. V tem prvem prostoru, polnem razne ropotije, so našli tudi okrvavljeno sekirko, s katero je bila pobita žrtve. Pečar je spal v drugem manjšem prostoru. Vrata vanj so zločinci vdrli najbrže z rameni in iztrgali železo iz podbojev. V luži krvi nasproti vhoda je ležal umorjeni v spodnji obleki, pokrit s staro obleko. Zraven je ležal zlomljen kolec in več velikih kamnov. Te so metali zločinci skozi okna, da bi tako preprečili pobeg napadnega oziroma klicanega na pomoč, odnočno da bi odvračali njegovo pozornost od vrat. S temi kamni so razbili zaprte oknice s tako silo, da so jih metali.

Preiskovalna komisija je odšla potem na Pungart, kamor so zločinci znosili nakraddeno blago iz trgovine. Tu so zjutraj našli velik kup praznih škatal in okrvavljeno krepcelo. Nato je komisija izvršila ogled še v oropani trgovini s čevlji in usnjem. Lokal je imel v našem g. Valjavec, ki stanuje izven mesta, kar je moralo biti

zločincem gotovo znano, da so lahko mirno izbirali blago. Vdrli so v lokal z glavne ceste, razbili železni zastor in potem pritiskali na lesena vrata s tako silo, da se je sesula v njih debela šipa. Trgovino so skozi izpraznili. Odnegli so mnogo čevljev, sandal, usnje, podplatov in drugega, tako da trpi lastnik nad 20.000 Din škode.

Včeraj popoldne je bila v mrtvašnici pri sv. Roku sodna obdukcija umorjenega Pečarja. Komisijo so tvorili sodnik g. Černič Stanko, zapisnikar g. Bregar Jože, sreski sanitetni referent g. dr. Koder Julijan in banovinski zdravnik g. dr. Omanhen Gustav.

Truplo nesrečnika je bilo silno zdelano. Truplo je imelo rane od strelav iz revol. verja, ostrine in ušesa sekire ter udarce zadane s kolecem. Strel na levem kolenu je prebil sklep. Drugi strel na levi strani v višini želodca je pretrgal jetra in desno ledvico in zdrobil 12. rebro. Kroglja je občila pod kožo. Kroglji kalibra 7 mm z jeklenim plaščem sta izstreljeni iz avtomatične pištole. Strašna je bila rana na zatilniku, povzročena z ostrino sekire. Zasek v globločino 10 cm je presekal hrbtnico in mozeg in se ustavil na 5. vreten. Tu in skoraj odločil glavo od trupa. Ta rana in strel skozi trebuh sta bila absolutno smrtna. Poleg naštetih je še večje število lažjih ran, posebno na glavi, prizadejanih s sekirko in kolcem.

Truplo nesrečnega starčka so drugi dan pokopali na pokopališču pri sv. Roku.

Kakor se je naknadno ugotovilo, so skušali zločinci vdreti tudi v sosedno zidnico g. Kramariča na Veselici. Preiskava se vrši v večih smereh. Orožniki so noč in dan na delu za nevarnimi zločinci.

Kakor kažejo razni znaki, so umor in tatvina v zvezi in delo istih zločincev.

Pretresljiva ljubavna tragedija

Zasebni uradnik Franc Stenovec v Trziču je ustrelil
Anico Škufčev iz Ljubljane in sebe

Trzič, 5. februarja

Ves Trzič stoji pod silnim vtisom tragedije, ki se je včeraj popoldne odigrala v stanovanjski hiši predilnice Glanzman & Grasser v Bistriči št. 58 v Trziču. Predilniški uradnik Franc Stenovec, star 29 let, je nekaj minut pred pol 10. ustrelil 20 letno uradnico banke uprave Anico Škufčo iz Ljubljane, takoj nato pa še sebe. Dočim je bil on na mestu mrtve, se je nesrečna Anica še kake četrte ure borila s smrtjo, dokler ni tudi ona podlegla smrtnemu strelu.

Pokojni Stenovec je bil v Trziču, pa tudi v Ljubljani dobro znan. Rad je veseljačil in zahajal v družbo. Pred leti se je poročil z neko Ljubljankom, s katero je imel hčerko. Zakon je bil v začetku srečen, pozneje pa se je mož začel udajati pijaci in je imel zaradi tega večkrat z ženo ostre nastope. Ker se je večkrat vozil v Ljub-

ljano in so ga tam videli v ženski družbi, je postajalo življenje za mlado ženo nezno in je prišlo do ločitve. Ze leto dni sta mož in žena živela ločeno, on v Bistriči, ona pa s svojo materjo in eno letno hčerko v predilniškem dekliskem domu v Trajbalu.

Pokojni Stenovec se je nedavno, ko je bil v Ljubljani, seznanil z 20 letno uradnico Anico Škufčo. Njeni starši, ki jim lahko živijo Stenovec značaj ni bil všeč, so Anico odsvetovali, da bi se z njim sestajala. Anica sama je dejala, da hodi s Stenovcem zaradi družbe in da o ljubezni ne more biti govora. Stenovec jo je večkrat vabil, naj pride k njemu v Trzič, čemur se je pa upirala. To ga je silno razburilo in je zadnje čase večkrat popival, kar je povzročilo, da v službi ni bil vedno točen. Tovarš, ki je delal s Stenovcem v isti

V PETEK OB 9.30 POSLOVILNI VEČER SLAVNEGA TELEPATA
IN JASNOVIDCA

SVENGALIJA
ELITNI KINO MATICA

sobi, ga je večkrat posvaril, češ, da mu utegne tako življenje škodovati v službi. Stenovec ga je zavračal, naj se ne meša v njegove zasebne zadeve in da že sam dobro ve, kaj je njegova dolžnost. Z vsakim dnem je postajal nervoznejši in razburiljeviši. Pri neki priliki je lejal, da se je naveličal takega življenja in da bo vsemu napravil konec. Zagrozil je celo, da bo ubil svojo ločeno ženo, ki se je zaradi tega zatekla k orožnikom in je živela v stalnem strahu, da bo mož napravil nepremišljen korak.

Razpisno življenje je Stenovec seveda stalo veliko denarja in je zato vedno jemal predujem, 29. januarja je prišel v urad in takoj poiskal referenta za osebne zadeve. Izjavil mu je, da izstopa iz službe. Od takrat ga ni bilo več v službo. Pred dnevi je bil ponovno v Ljubljani. Sestal se je s Škufčo in jo pregovoril, da se je odpeljala z njim v Trzič. Odsli sta, ne da bi obvestila njene starše. Seveda so jo doma pogrešili in takoj stili, da je Anico morda izvil Stenovec v Trzič. Mati se je včeraj z jutranjim vlakom odpeljala v Trzič in takoj odhitela na Stenovecovo stanovanje. Kljub večkratnemu trkanju se ni nihče odzval. Ubogo mater je začelo skrbeti in se je zato odpravila na orožniško postajo. V trenutku, ko so vstopili v hišo, sta odjeknila drug za drugim dva strela. Vlomili su se v Stenovecovo stanovanje in nudil se jim je strašen prizor. Stenovec in Škufčeva sta ležala na postelji z močno okrvavljenima obrazoma. Stenovec ni kazal nobenega znaka življenja, dočim je Anica še težko soplja. Nemudoma so poklicali zdravnika dr. Panceta, ki ji je dal injekcije, da bi ji olajšal bolečine, uvidel pa je takoj, da bo tudi z njo kmalu pri kraju. In res je nesrečna Anica že po nekaj minutah izdihnila v rokah uboge matere.

Takoj je prispela uradna komisija, ki je odredila prevoz trupel v mrtvašnico. Kmalu je prihitela tudi Pokojnikova žena, ki je izjavila, da bo skrbela za dostojen pokop. Popoldne se je pripeljal tudi oče nesrečne Anice. Truplo Anice Škufčeve bodo najbrže še danes prepeljali v Ljubljano, kjer bo pokopana. Pokojni Stenovec je zapustil pisno, kjer pravi, da se je naveličal življenja. Iskreno sožalje težko prizadetim rodbinam!

Joško Bevc obsojen na 14 mesecev

Ljubljana, 5. februarja.

Proces proti dentistu Jošku Bevcu, ki ga je s takim zanimanjem in pozornostjo pričakovala ne samo Ljubljana, marveč vsa široka javnost, je bil že predsodnim končan, včeraj pa je padla sodba. Ob razglasitvi sodbe je bila sodna dvorana nabito polna občinstva, med katerim tudi ni manjkalo žensk. Ljudje so stali celo pred klopmi tik za obema obtožencema.

Nekaj minut pred 17.30 sta vstopila v dvorano oba obtoženca, Joško Bevc ter Joško D. v družbi zagovornikov. Takoj nato se je pojavil predsednik senata g. Ivan Brelih. V dvorani je nastala globoka tišina, ko je pričel predsednik čitati sodbo.

Bevc Joško je kriv, da je izvršujoč svoj prakso kot dentist, izkoriščajoč svoj položaj, v treh primerih izvršil s pacienti kumi telesno zdužitve. Oprošča pa se zaradi pomanjkanja dokazov v smislu § 280 k. p. od nadaljnjih inkriminiranih dejanj, da bi izdeloval in razširjal pornografične slike, odnosno fotografije in knjige, naposled pa se oprošča tudi zaradi prestopkov prevare. Obsoja se zaradi zločina po § 275 k. z. na 1 leto in 2 meseca zapora, dalje na povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni, ki se izreko za izterljivost in slednjič v plačilo povprečnine 500 Din. Obtožencu se všteje v kazen preiskovalni zapor od 29. novembra 1934 do 26. januarja 1935. Dve zasebni udeleženci P. in L. se zaradi odškodninskih zahtevkov zavrneta na civilno pravno pot. Popolnoma se oprošča od obtožbe zaradi prestopkov zoper javno moralo drugi obtoženec Joško D.

Sodbo je Joško Bevc poslušal ves bled in zaprepačen. Prijavil je takoj po razglasitvi revizijo in priziv. Zaradi preizkušnje kazni se je takoj pritožil tudi državni tožilec Branko Goslar.

V smrt zaradi bede

Ljubljana, 5. februarja

V ponedeljek proti večeru je prišel v stranišče na Kongresni trg precej čedno oblečen mladenič, suhega, bledega obraza in prošil oskrbnico za ključ. Dal ji je dva dinarja in se zaprl v stranišče. Kmalu je slišala oskrbnica pridružno stokanje in ko je vprašala, kaj je, je neznanec na stranišču odgovoril: »Pustite me pri miru, saj ni nič!« Oskrbnica je mislila, da mu je samo slabo, in ga ni več nadlegovala. Pozneje je pa zaslišala sumljivo hropenje in ko je hotela odpreti vrata, so bila zaklenjena. Pozvala je neznanca, ki je bil že dobro na stranišču, naj ga zapusti, pa ni dobila odgovora. Le hropenje je postalo močnejše. A kmalu so glasovi utihnili in oskrbnici se je zdelo, da je slišala zamolkel padec. Spet je potrkala na vrata in jih skušala odpreti. Med tem je bil neznanec na stranišču že sam odstranil zapah in ko je vstopila, ga je našla na tleh nezvestnega.

Poklicala je stražnika in videli so takoj, da gre za zastrupljenje kajti v stranišču je močno dišalo po lizolu. Poklicali so bližnjega zdravnika, ki je odredil prevoz v bolnico. Nesrečnega brezposelnega delavca Stanka P. so prepeljali v bolnico, kjer so pa takoj videli, da so njegove ure že stete. Stanko je namreč popil precej lizolsa in ležal je brez vsake pomoči nad poldrugo uro v stranišču. Včeraj ob 16.15 je izdihnil.

Pri Stanku so našli več pisem, iz katerih je razvidno, da ga je beda poglala v smrt.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 5. februarja katoličani: Agata, Jagoda.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Rdeči sultan - Abdul Hamid.
Kino Ideal: Pustolovščina grofica Di-neski.

Kino Sloga: Oči čjornija.
Kino Union: Idealni so prog.
Kino Siska: Dolarski princ.
Društvo »Sola in doma« občni zbor ob 20. v risalnici državnega učiteljskega II. nadstopja.

Ljudska univerza predavanje univ. profesorja dr. Rajka Nahtigala o slovanskih književnih jezikih v odnosu do slovenskega jezika, ob 20. v Delavski zbornici.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet Tyrševa cesta 43, Trnkoczy ded. Mestni trg 4, Ustar Selenburgova ulica 7.

Z. K. D.

PRIDE

Angela Zalokar - Rudolf Forster

v vellefilmu

Skrivnost

Carlo Cavelli-ja

Vstopnina za vse prostore Din 3.50

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda 5. februarja Dies irae, Red C.

Četrtek 6. februarja Moliere, Red Četrtek.

Petek 7. februarja zaprti.

Sobota 8. januarja Pesem s ceste, Izven.

Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda 5. februarja Prešentani grad, Red

Sreda.

Četrtek 6. februarja Ples v Savoju, Red A.

Petek 7. februarja koncert Glasbene Matic-e ljubljanske, Izven.

Iz Višnje gore

— Še o kopališču v Višnji gori. Mnogo se je že govorilo in debatiralo o kopališču v Višnji gori, dokazovala se je potreba po zgraditvi istega, a bile so samo lepe besede in pobožne želje, na dejanja je bilo pa treba dolgo čakati. Končno smo prišli tako daleč, da bo tudi to vprašanje zadovoljivo rešeno. Zadevo je vzelo roke nekaj poštvalnih mož, ki se ne strašijo truda in gnotnih žrtve, samo da dobimo to koristno javno napravo. Od vseh strani že vozijo smreke, ki so jih podarili okoljski posestniki za kopališče zavežajoč se, kolikega pomena bo za ves naš kraj. Upamo, da bo spomladski kopališče v glavnem že dograjeno in da se bomo lahko poleti že kopali v njem. Vsa čast onim, ki so se tako odločno zavzeli za zgraditve kopališča.

— Sneg na ogled. V torek zjutraj je začelo končno po okoljskih hribih snežiti. Griči okrog Polzevega je pobežil sneg, toda zapadlo ga je še mnogo premalo. Morda nam bo nebo naklonjeno in nam ga nasuje več, da ga bo vsaj za prvo silo dovolj za smuko. Skakalnica na Polzevem čaka, samo snega ni, da bi jo otvorili. Škoda, če smo dobili sneg samo na ogled, kakor že večkrat v letošnji muhasti zimi.

— Nov grob. V nedeljo zvečer je umrl na Vrheh Ivan Izanc. Pokojni je bil bolan že dolgo. Zapuščala ženo, dve hčeri in dva sina. Bil je blaga duša. Ohranimo ga v najboljšem spominu. Bodi mu lahka zemlja, žalujočim svojem naše iskreno sožalje!

Vremenska poročila

z dne 4. februarja

Bistrica-Bih. Jezero po stanju danes: 1 C, oblačno, vetrovno, 5 cm snega.

Bled-Jezero po stanju danes: 1 C, oblačno, vetrovno.

Pokljuka po stanju 4. febr.: — 5 C, sneži, severozapadni veter, na 70 cm podlagi 50 cm pršica, smuka idealna.

Kranjska gora-Rateče po stanju danes: —3 C, barometer se dviga, oblačno, 40 cm pršica.

Dom Ilirije v Planici po stanju danes: na 50 cm podlagi 30 cm pršica, smuka idealna.

Vršč. Krnica, Tamar po stanju danes: 1 m pršica.

Kofce po stanju 4. febr.: — 5 C, na 50 cm podlagi 40 cm pršica. Smuka prav dobra.

Ruska koča: — 1 C, oblačno, drobno mede 50 cm novega snega.

Koča na Pesku: — 2 C, vetrovno, na 30 cm podlagi 70 cm novega snega, smuka prav dobra.

Senjerjev dom: — 3 C, vetrovno, na 40 cm podlagi 60 cm pršica, smuka idealna.

Peca po stanju 4. febr.: — 1 C, jasno, vetrovno, 110 cm snega, smuka prav dobra.

DNEVNE VESTI

— Jugoslovensko odlikovanje zaslužnih Čehoslovakov. Odlikovani so z redom sv. Sava I. stopnje bivši čehoslovaški prosvetni minister Jan Krémár z redom sv. Sava III. stopnje pa višji strokovni svetnik in tajnik prosvetnega ministrstva dr. Jaroslav Nyder in predsednik pravoslavne cerkvene občine v Olomucu prof. Josef Bily.

— Naš praški poslanik v Brnu. V petek popoldne prispe v Brno naš poslanik v Prazi dr. V. Protič v spremstvu legacijskega svetnika g. dr. I. Božiča. Zvečer se udeležijo poslanik prvega reprezentančnega ruta, ki ga priredi ČJ liga v Brnu.

— Odvetniška vest. V imenik advokatov s sedežem v Ljubljani je bil vpisan dr. Marjan Zajec.

— Izprememba v članstvu osrednje komisije za semenogojstvo. Namesto inspektorja iz kmetijskega ministrstva inž. Josipa Zidanskega je imenovan v osrednjo komisijo za semenogojstvo načelnik kmetijskega oddelka banske uprave ing. Anton Podgornik, namesto sreskega referenta v Kočevju inž. Vinka Sadarja pa referent za poljedelstvo inž. Primož Simončič.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 11 z dne 5. t. m. objavlja pravilnik za mednarodni značilni promet, objavo k pravilniku za mednarodni značilni promet, pristop vlade Velike Britanije v imenu svojih teritorijev h konvenciji za izenačenje nekaterih predpisov o mednarodnem prometu po zraku, sklicanje banskega sveta, naredbo o uporabi v občinskih proračunih za leto 1935/36, za občinski kmetijski sklad določenih prispevkov, izpremembo v članstvu osrednje komisije za semenogojstvo in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Popravek. V soboto smo med vestmi iz Višnje gore poročali o pretepu med fanti iz Vrbov in Drage. V poročilu je bilo pomotoma rečeno, da je bil obsojen tudi Pavel Dremelj iz Drage pogojno. Dremelj je znan kot miren in trezen fant in je bil samo žrtev pretepačev. V dopisu iz Višnje gore je bilo rečeno, da je bila obsojena pogojno tudi nasprotna stran, kar je treba razumeti tako, da je bil obsojen en fant iz nasprotnega tabora, ne pa Dremelj. Pomota je nastala pri prepisovanju dopisa v uredništvu.

TAJNI KURIR

s HANS ALBERSOM
je svetovna senzacija

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo hladnejše, spremenljivo vreme; oblačnost se bo nekoliko zmanjšala. Včeraj je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 13, v Skoplju 12, v Splitu 11, v Ljubljani, Rogški Slatini in Zagrebu 6, v Mariboru 5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 754,9, temperatura je znašala 2,1.

— Zagrebški gimnazijec Vahtarič ni skočil v morje. Včeraj smo poročali, da je skočil zagrebški gimnazijec Ivan Vahtarič v Sibeniku v morje. Fant je bil pobegnil iz Zagreba, ker je dobil slabo izpričevalo. V Sibeniku so našli njegovo obleko in so si domislili, da si je končal življenje. Zdaj se je pa izkazalo, da to ni res. Izjavil je, da ni imel namena končati si življenje.

— Žrtev električnega toka. Včeraj zjutraj se je pripetila v Zagrebu težka nesreča. Kmetica Barica Novak je prinesla v mesto mleko, pa se je zapletla zgodaj zjutraj ko je bilo še temno v žice električnega voda, ki jih je bil potrgal vihar. Močan električni tok je nesrečnico na mestu ubil.

Zdravilišče

RADIO - THERMA, LAŠKO

Radioaktivne termalne kopeli 37,5 C. Izvrstno zdravljenje revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arterioskleroze i. t. d.

Odpri tudi v zimskem času.

Pavšalna penzija za 10 dni 600.— Din. za 20 dni 1.100.— V penziji je vrčunana soba, prehrana, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse. Zahlevajte prospekte od uprave zdravilišča.

— Silen vihar nad Gorenjsko. Včeraj je divjal nad Gorenjsko zlasti v Zirovnici in v okolici silen vihar. S streh je metalo opeko, podiralo dimnike in kozolce, pa tudi plotove in ograje. Posebno veliko škodo je napravil vihar v gozdovih okrog Predvdora. Ponekod je bil oviran promet. Vihar je divjal po krajih okrog Jesenice do Kranja in proti Trzinu. Polegel se je še le pozno zvečer.

Iz Ljubljane

— Iz Poljski konzulat v Ljubljani. V Ljubljani je bil ustanovljen konzulat republike Poljske z delokrogom za dravsko banovino. Konzulat je na Bleiweisovi cesti 24. Vodstvo konzulata je prevzel konservator g. dr. Fr. Stele.

Odvetniška pisarna dr. POČEK FRAN

se je preselila iz lokala Sv. Petra c. 26 v Kolodvorsko ulico 6 na vogalu v Predno ulico.

— Iz živilski trg je zdaj že prestal zimsko krizo. Pomlad menda ni več daleč, čeprav bo še zapadel sneg. Najbolj smo pogrešali druge zime zelenjavo, ki jo je letos ves čas mnogo. Delj časa je trg založen že s tistimi vrstami zelenjave, ki so bile na prodaj prejšnja leta šele pomladne mesece, n. pr. špinača. Mla zima vpliva tudi na cene jajc, čeprav se morda zdijo to gospodinjam na prvi pogled neverjetno. Kokoši so namreč lahko ves čas na prostem, dočim so bile prejšnja leta zaprte, zato tudi neso precej več. Pomladni nagon se je pa tudi začel buditi prej. Zaradi tople zime je tudi bolj založen sadni trg. Južnega sadja, pomaranč je letos na trgu celo več kakor prejšnja leta, čeprav je marsikdo pričakoval, da bodo sankcije vplivale neugodno na množino in cene južnega sadja na našem trgu. Trgovci so navezali mnogo stikov s tiskom v Grčiji, Palestini itd. Precej je tudi španskih pomaranč. Zato italijanskega blaga nihče ne pogreša in ni treba tožiti za njim. Pomaranče so letos celo cenejše kakor lani. Kaže, da je tudi konzum nekoliko večji. Prejšnja leta so morali biti zelo previdni pri prodaji pomaranč zaradi mraza. Blago so morali skrbno pokrivati. To je baje tudi vplivalo slabo na kupčijo ter so prodali manj kakor ob toplem vremenu. Jabolki je zdaj vsak tržni dan toliko na kmečkem sadnem vrtu, kakor da je še vedno jesen.

Hans Albers

kot

TAJNI KURIR

je višek umetnosti

Nekateri so se lani bali vse leto, da bo sadna letina tako slaba, da ne bo mnogo sadja na prodaj niti jeseni ter da bo zaradi tega zelo drago. Jabolka pa prodajajo še zdaj tako poceni, kakor prejšnja leta pred božičem.

— Iz V Tivoliju cveto mačke... To sicer ni nič čudenega, zlasti še, ker tem cvetlicam ne more do živga tudi huji mraz, vendar se ne morejo kjerkoli postavljati s cvetjem v parkih pozimi. Vrtarji so se tudi lotili že raznih zemeljskih del, ki so jih sicer opravljali spomladi. To kaže, da se nam ni treba bati več hude zime, saj imajo vrtarji kakor kmetje dober vremenski instinkt. Kljub vsem znakom zgodnje pomladi pa vendar mnogo ljudi še vedno pričakuje sneg, zlasti ob pogledu na okolišne hribe, ki so zopet pobeljeni. Na Krimu je sneg zapadel precej nizko.

— Iz Velika prireditelj Jadranske straže. V soboto se zbera na Taboru člani in prijatelji Jadranske straže na tradicionalnem plesu narodnih noš Velika je družina Jadranske straže in mnogo prijateljev ima, saj širi med nami ljubezen do našega sinjega Jadrana, do tega našega prekrasnega okna v svet, ki ga moramo vsi enako ljubiti, ceniti in braniti. Jadranska straža ima tako visoke cilje, da v polni meri zasluži vso podporo javnosti. Zato so pa tudi njene prireditve vedno družabni dogodki prve vrste. Tako bo tudi sobotna na Taboru, kamor pojdemo vsi, ki nam je pri sreči naše sinje morje.

— Iz Slabega uspeha v srednjih in mešanih solah ni vedno pripisati učenec, temveč mnogokrat premalo individualni razlagi v soli. Temu odpomoreta, če se oglašite v Akademskem uradu dela, ki uraduje vsak dan od 11—12 ure na univerzi, dvorišču.

Urad vam bo preskrbel cenene in vestne instruktorja ter bo tako pomagano vaši hčerki ali sinu in revnim akademikom.

— Iz Dravskega sekcija Jugoslovenske ženske zveze opozarja še enkrat na zborovanje, ki ga sklicuje jutri v četrtek 6. t. m. radi zgraditve nove bolnišnice v Ljubljani. Zborovanje bo v mestni dvorani ob pol 19. Govorili bodo gg. Govekar, dr. Meršol, dr. Magajna, Rakovec Marija, stud. med. M. Krets in stud. jur. E. Ravnihar.

— Iz Presime vse organizacije, da pošljejo svoje zastopnike na javno zborovanje za zgradbo nove bolnišnice, ki ga sklicuje dravska sekcija Jugoslovenske ženske zveze v četrtek dne 6. februarja ob pol 19. v mestni dvorani v Ljubljani.

— Iz Pojasnila. Poslovodja tovarne Pekalate v Ljubljani g. Joško M. Dolničar nas prosi za pojasnilo, da ni identičen z uradnikom Joškom Dolničarjem, ki je bil soobtožen v znani aferi zobotehnikarja Joška Bavec.

— Iz »The Times«, ugledni londonski dnevnik nima urejene samo svoje poročevalske službe prvovrstno, temveč priobči vsak dan tudi izvrstne fotografije, ki mu jih oskrbuje štab njegovih fotografov. Sto teh povečanih fotografij, ki kažejo tipične strani angleškega življenja in njegove pokrajine, bo razstavljenih v Jakopičevem paviljonu od 6. do 11. februarja. Otvoritev razstave, ki jo priredi angleško društvo v Ljubljani, bo v četrtek 6. t. m. ob 12h v Jakopičevem paviljonu. Vstop prost.

BRIGITA HELM

Karl Ludvik Diehl, Georg Aleksander in Sibylla Schmitz

KINO UNION

Telef. 2221.

Danes premiera ob 16., 19.15 in 21.15 uri Po dolgem odmoru zopet enkrat v filmu! Po istoimenskem odrschem komadu

OSKAR-ja WILDE-a

Idealni soprog

Kot dopolnilo krasen koncertni film in naj-novejši zvočni tehnik!

— Iz Sinojnja generala za petkov koncert pevskega zbora Glasbene Matice je pokazala, da bomo slišali izredno pomembna in učinkovita dela. Osterčev Magnificat se s spremljevanjem velikega orkestra izvrstno in ubrano sliši ter izredno močno vpliva na poslušalca. Svarova balada Brodnik, katero poje ga. Bernot — Golobova je brez dvoma ena najučinkovitejših in tudi najbolj dramatično napisanih slovenskih samospelov. Mosolova Zelezolovarnica pa je delo, ki bo brez dvoma postalo najprikladnejša točka simf. koncertov v sedanjem času. Slavenskega Religiozija je tako izredno zanimivo in močno učinkujoče delo, da kaj podobnega v Ljubljani še ni bilo izvajano. Zato obisk koncerta priporočamo prav vsakomur in bo tudi sigurno vsakomur žal, kdor bi zamudil ta redek užitek. Koncert bo v petek 7. t. m. ob 20. uri v opernem gledališču. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice

— Iz III. Komorni koncert istosojne sezone bo v ponedeljek dne 30. t. m. ob 20. uri v filharmonični dvorani. Ta večer nastopi znani godalni kvartet iz Dresdona, katerega člani so gospodje Fritsche, Schneider, Hofmann in Bülow. Izvajajo Haydnov, Beethovnov in Dvorakov godalni kvartet

TAJNI KURIR

film ljubezni, špijonaže in bojev v Palestini in na Balkanu

— Iz Vid Vaših oči si obvarujete le z obično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik Stari trg 9. Ljubljana.

— Iz Sestanek glede otroškega orkestra in otroškega pevskega zbora za starše se bo vršil jutri, v četrtek 6. t. m. ob 20. na Bleiweisovi cesti 21, prtiličje.

— Iz železniški upokojenci, rentniki, miloščinariji in vdove se vabijo na sestanek, ki bo v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti v četrtek 6. t. m. ob 16. Poročali bodo delegati o intervencijah v Beogradu.

Iz Maribora

— »Tralika njene ekselencenec. To delo, ki ga vprizarjajo zadnje čase po vseh gledališčih in ki ga je napisal priznani dramatik Ladislav Bus Fekete je lani, ko so ga daiali izključno le za penzijski sklad gledaliških igralcev, občinstvu zelo ugajala. Zato ga ponovi gledališče tudi letos ter bo prva predstava v kratkem. Režija je Kovčev, v ulogi generalice nastopi letos Mileva Zakrajškova.

— Novi upravnik mariborske bolnice, S. 1. februarjem je prevzel posle upravnika

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes ob 4., 1/8 in 9/4 zvečer premiera milijonskega — orientalnega VELEFILMA

RDEČI SULTAN — ABDUL HAMID

FRITZ KORTNER, ADRIANE AMES, WALTER RILLA

Carigrad, mesto ljubezni in strasti. — Lepa dunajska plesalka v haremu.

— Sultanovo intimno gledališče. — Ljubezen in strast zadnjega sultana.

NOVI PARAMOUNTOV ZVOČNI TEHNIK!

PREDPRODAJA VSTOPNIC od 11 do pol 13. ure.

PREMIERNI KINO

prosektor g. dr. Franc Hribar, ki je naslednik za mariborsko bolnico tako zaslužnega upravnika g. dr. Vrečka.

— Koliko volitev ima Maribor. Mariborski mestni konskribicijski urad je pri pregledu volilnih imenikov ugotovil, da je v Mariboru 11.300 volilnih upravičencev.

— Kazen za očetomor. Včeraj se je pred velikim kazenskim senatom zagovarjal 22-letni viničarjev sin Anton Perger iz Kuršincev pri Mali Nedelji, ker je lani 30. septembra umoril svojega očeta Jožefa. V dejanju in obtožbi smo že včeraj poročali. Med razpravo je obtoženec odločilno vztrajal pri zagovoru s silobranom, ko pa je sto-

Zvočni kino IDEAL

Danes ob 4, 7 in 9/4 uri

premiera

senzacionalnega filma

Pustolovščina grofice Dineski

intimno življenje svetovne pustolovke

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

Ungerjeva iz Hebenštrajka pri Konjicah. Na Ostrožnem je umrla v ponedeljek 63-letna prevzitarica Marija Ocvirkova.

RADIO

Četrtek, 6. februarja 12: Pesmi donskih kozakov (plošče).— 12.45: Vremenska napoved, poročila.— 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila.— 13.15: Magistrov šramel kvartet.— 14: Vremensko poročilo, borzni tčaji.— 14: Pravilne glasbene slike (radijski orkester).— 14.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič).— 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 19.30: Nac. ura. 20: Francoska klavirska literatura: IV. ura (predava in igra g. L. M. Škerljane).— 21: Potovanje od zapada proti vzhodu.— 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.— 22.15: G. Drago Zagar poje s spremljevanjem radijskega jazz-a.

Petek, 7. febr. 11: Solska ura: Bela Krajina in davina (g. Mirko Kuglar).— 12: Operne uverture (plošče).— 12.45: Vremenska napoved, poročila.— 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila.— 13.15: Pesmi o ljubezni in pesnice za ples (plošče).— 14: Vremensko poročilo, borzni tčaji.— 18: Zauška ura.— 18.20: Massenet: Slike iz Alžacije, izvaja londonski simf. orkester (plošče).— 18.40: Pravno predavanje: Podjetje v delovnem pravu (dr. Bajic Stojan).— 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 19.30: Nac. ura.— 20: Koncert Glasbene Matice (glej program od 3. febr.).— 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila.— 22.15: Operetna glasba (radijski orkester).—

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v ŠISKI (Telefon 33-87)

Najnovejša modne kreacije, elegantne modele, dražestne žene, lepo muziko, prinaša vesel film

Dolarski princ

Dorit Kreyser, Harald Paulsen, Paul Hörbiger, Leopoldine Konstantin.

V dopolnilo Foxov zvočni tehnik. predstave v sredo in četrtek ob 7. in 9. uri.

V petek ob 20. uri komedija: VRAZJI DEČKO. Vstopnina Din 3.—.

V soboto premiera španske operete: GRENADIRJI LJUBAVI.

Iz Škofje Loke

— Slovo vzornega Sokola. Pevski zbor škofojskih Sokolov je priredil v ponedeljek zvečer vrnemu pevu in prijatelju, vzornemu Sokolu br. Pavešiču lep poslovilni večer. Br. Pavešič je bil v Škofji Loki nad tri leta in se je ves čas živahno udeleževal pri Sokolu, zlasti njega pevskem zboru, ki ga je štel med najzvestejše člane. Brivskemu pomočniku br. Pavešiču, ki odhaja v savsko banovino želimo obilo sreče!

— Nove ustavitve obratov. S koncem prejšnjega tedna je prenehala obratovati znana Savnikova industrija pletenin v Škofji Loki. Namestu na boljše se obrača gospodarsko življenje na slabše. Z ustavitvijo Savnikove tvornice je ob delu in zaslužek okrog 20 deklet. Vzrok ustavitve dela je v nulli zimi, ker ni konzuma. Za zalogo pa tudi ne kaže delati. Koliko časa bo tvornica počivala se še ne ve. Odvisno je od tega, koliko naročil bo prispelo.

***** MALI OGLASI *****

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekliče
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

50 par entlanje
szuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic, Velika zaloga perja a 6.75 Din. Julijana. Gospodarska 12. 1/T

VSEGA V IZOBILJU
za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek, Hubertov, pumparic itd. pri Preskeru v Sv. Petra cesti 14. 6-T.

Prekliče
Podpisani preključem za neresnično kar sem govoril o g. Vodušku in njegovi plesalki. Viljem Kovač 556

PRODAM

HISA

enodružinska z elektriko vodo-vodom in vrtom se prodaja. Pojasnila gostilna Kregar, Štepanja vas. 555

Vrtno prst,

dobro, m² po Din 15.— prodaja HOTEL »METROPOL«

KUPIM

KUPIM PARCELO
v bližini kavarni Majcen, Bežigrad. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod št. 1100 553

SLUŽBE

DEKLE
(sirola) pridno in pošteno, ki zna tudi nekoliko kuhati se sprejme takoj. Narodove uprava »Slov. Narod« 552

GLASBA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE
zamenjavamo
Za 2 stari in doplačilo Din 20.— dobite eno našo novo po izbori.

elektrotor
PASAJA NEBOTIČNIK

STANOVANJA

DVE SOBI
in kuhinjo oddam s 15. febr. Zg. Šiška 65, nasproti Krekove šole. Vprašati pri hišniku Šmuc. 558.

Nafta, zlato, svetovni problemi

Zanimivo predavanje vsuč. prof. ing. I. Pehanija pod okriljem Ljudske univerze

Ljubljana, 5. februarja

Svetovni politični in gospodarski problemi so dandanes bolj ali manj tudi očitno v zvezi z nafto, odnosno njenimi ležišči. In zadnje čase se je toliko govorilo o petrolejskih sankcijah. Nafta je pač dandanes eden izmed tihih družabnikov gospodarstva sveta. Najlažje jo je spremeniti v zlato ali v delnice, saj je kri neštetihtih motorjev, ki so dandanes obvladali svet v prometu na suhem in v vodi, v zraku in v vodi, motorjev, ki zblizujejo narode in ki poganjajo morilne stroje. Bolj aktualnega predavanja si res dandanes ne moremo misliti kakor o nafti kot svetovnemu problemu, njenem pomenu v svetovnem gospodarstvu in zlasti v Evropi. To predavanje je bilo v ponedeljek pod okriljem Ljudske univerze v dvorani Delavske zbornice. Predaval je univ. prof. ing. I. Pehani.

Nafto sestavljajo v glavnem ogljikovodiki. Ko prevladujejo lažje vrste ogljikovodikov, govorimo o lahkih naftah (specifična teža 0,8 — 0,9), v nasprotnem primeru pa o težjih vrstah (specifična teža 0,9 — 1). Po najnovejših preiskavah je matična hribina, ki se je v nji tvorila nafta, plast bitumenozne gline škrljeveca in apnenca. Peski pa ne morejo biti matične hribine, ker so se odsedili ob pogojih, neugodnih za kopičenje organske substance. To pomeni, da se me peskom niso mogli nakopičiti ostanki morskih živali, organske snovi, ki se je iz njih v tisočletjih tvorilo zemeljsko olje. Nafta je poznalo človeštvo že v starem veku. Tako so n. pr. Egipčani balzamirali mrljice z zemeljskim oljem. Takrat seveda nafta niso še črpali iz zemeljskih globlin, uporabljali so le tisto, ki je prišla sama na dan. Herodot pripoveduje, da so nafto uporabljali pri zidanju babilonskega stolpa kot primes malte. Vendar je nafta stopila v življenje prav za prav šele v preteklem stoletju. L. 1853. so odkrili na Poljskem v Boryslawu, da se lahko z destilacijo pridobi iz nafte svetilni petrolej. Kmalu so zgradili nekaj malih rafinerij, ki so bile prve temeljni kamen mogočene industrije. V USA je zgradil Rockefeller prvo rafinerijo l. 1862. Način pridobivanja nafte se je neprestano izpopolnjeval. Jasni so postajali čedalje globlji. Začetek pridobivanja nafte z vrtnanjem je l. 1859, ko so jo začeli na ta način pridobivati v Pensilvaniji. Od tedaj je produkcija nafte naglo rasla. Svetovna produkcija nafte je znašala leta 1900 20 milijonov ton, 1910 40, 1920 99, 1930 194 in l. 1934 208 milijonov ton.

Zedinjene ameriške države so že desetletja vodilna sila v pridobivanju nafte. V Evropi sta si pridobili večji pomen v produkciji nafte pred vojno Rumunija in Galicija, po vojni so se pa kmalu začele uveljavljati tudi mnoge druge evropske države. Zelo naglo je začela rasti produkcija nafte v Rusiji po revoluciji. L. 1934 je bila Rusija že na drugem mestu v pridobivanju zemeljskega olja. V razmerju s produkcijo premoga je nafta l. 1934 85% : 15%, torej še ne zavzema odločilne vloge v svetovni preskrbi z energijo. Toda upoštevati moramo, da nafta čedalje bolj prodira kot pogonsko sredstvo ter izpodriva premog s svojimi stranskimi produkti. Surovo olje kot pogonsko sredstvo je zlasti zadnje desetletje posebno zmagovito na področju plovnosti. Zdjaj bi prav za prav že ne smeli več govoriti o parnikih, ker moderne ladje ženejo Dieslovski motorji. Pa tudi na suhem izpodriva surovo olje in njegovi produkti čedalje bolj druga pogonska sredstva. Kaže, da bodo eksplozivni motorji zavzeli vodilno vlogo tudi pri železnici. Nedavno je dosegel motorni vlak na progi Berlin — Hamburg (269 km) izreden rekord, saj je progno prevozil v dobrih 2 urah. Zato so v Nemčiji sklenili, da bodo spravili v promet še več teh vozil. Pa tudi

v drugih državah so začeli že uvajati motorne vlake. Celo v naši državi vozijo na krajših progah s središčem v Beogradu. Brez nafte si seveda ne moremo misliti avtomobilizma. L. 1924 je bilo na svetu 21 milijonov avtomobilov, zdaj jih je pa že 36 milijonov. Največ motornih vozil je v Ameriki, kjer odpade en avtomobil že na 5 prebivalcev. Seveda mi capljamo daleč za Ameriko. Naša država je na 16 mestu po številu motornih vozil na svetu ter odpade eno motono vozilo šele na 1000 prebivalcev. Izredno važno vlogo igra nafta v zračnem prometu, saj se zdaj celo v Beogradu križa že 5 zračnih prog. Nafta je v gospodarstvu izredno važen činitelj, ker daje direktno v obliki mehanskega dela največ energije. Vrednost kuriva je tem večja, čim večja je njegova toplotna energija in čim več te energije se da izrabiti za koristno delo ter čim manjši so proizvodni in transportni stroški za pridobivanje tega kuriva. Kg bencina lahko odda 10.500 kalorij, kg plinskega olja 10.000, kg črnega premoga 7500, kg rjavega premoga pa samo 4500 kalorij. Pri Dieslovem motorju se pretvori od toplote v energijske snovi najmanj 15% več v koristno delo kakor pri premogu pri parnih strojih. Produktivnosti in transportni stroški nafte so dandanes zelo nizki, ako sta izpolnjena dva pogoja: velike investicije in kritje rizika neproduktivnih sond z razdelitvijo obratov na več terenov. Zdjaj pridobivajo nafto po izpopolnjenih, najboljših metodah in s tehnično popolnimi pripravami. Največjo globino v Evropi pri vrtnanju so dosegli 3382 m, in sicer v 139 dneh, v Rumuniji pa celo v 6 dneh 700 m. Transport nafte se je zelo pocenil s celimi sistemi vodov, ki po njih odvajajo nafto bodisi do rafinerij ali naravnost do železnic ali ladij. V Ameriki je bilo l. 1926 že 113.000 km zbiralnih vodov. V Rusiji so pa letos končali 710 km dolg vod. Moderni tankerji (ki prevažajo nafto med Ameriko in drugimi kontinenti) nalože lahko 20.000 ton nafte. Transport tone nafte iz Teksasa do Hamburga stane le 80 do 120 Din, kg bencina se torej podraži zaradi prevoza samo za 12 par.

Pridobivanje bencina iz nafte se je v tem stoletju naglo izpopolnilo. L. 1871 so pridobili le 4% bencina iz nafte, 1928 pa že 35%. Dandanes je nafta postala najbolj važna zaradi velike porabe bencina. Zadnje čase se je pridobivanje bencina še posebno izpopolnilo z raznimi postopki, ki so rezultat dolgega znanstvenega dela. Najnovejši problem, ki se zdaj z njim pečajo Američani je, kako bi čim racionalneje pridobivali bencin iz zemeljskega plina. Amerika je začela izgubljati tržišča za nafto, vendar je pa Evropa še vedno producira premalo v primeri s porabo, in sicer le 33,5 milijona ton, porabi je pa 44 milijonov ton na leto. Razen tega pa evropska nafta zaostaja po kvaliteti za ameriško. Na prvem mestu v Evropi je Rusija, 71,5% produkcije. Evropska nafta da pri destilaciji malo bencina in plinskega olja, zato so evropske države odvisne od Amerike. Na to so začele seveda kmalu reagirati na razne načine. Anglija nima doma nafte, zato si je za preskrbo ležišča v Rumuniji, Indiji itd. Pa tudi ameriške države gledajo že za rezervo, ker se boje, da bodo domači viri kmalu izčrpani in tako se začno križati gospodarski in politični interesi. Angleški kapital ima besedo v angleško nizozemskem koncernu Royal Dutch Shell, ki je že enakovreden tekmeč ameriškega Standard Oil koncerna. Cisto angleški družbi sta Burmah Oil Co in Persian Oil Co. Kakor Anglija, sta tudi udeleženi pri produkciji nafte v drugih državah s svojim kapitalom Francija in Italija, ki najbrž aspirira tudi na naftna ležišča v Godžamu v Abesiniji, in sicer ob

podpori Standard Oil koncerna, ki je baje po svojih emisarijih v tej provinci zanetil upor. Po vojni se vse evropske države prizadevajo, da bi bile povsem neodvisne po pogonskih snoveh. Kjer nimajo nafte, pridobivajo umetni bencin (predvsem Nemčija) ali pa skušajo produkte nafte nadomestiti z drugimi pogonskimi snovmi (Italija).

V naši državi je produkcija nafte neznatna, 700 ton na leto. Mnogo znakov je, da je pri nas precej nafte, zlasti v savski, drinski in zetski banovini. Večja preiskovalna dela vodijo v Pekenici, v Bujavici, Banovi Jarugi in pri Tuzli v Bujavici pridobivajo velike množine zemeljskega plina. Najvažnejša ležišča nafte so pri nas tudi v Medjimurju. V naši državi so pa tudi ogromne količine oljnega škrljeveca, ki vsebujejo 150 — 200 l surovega olja v

toni materijala. Kako veliko bogastvo je v tem kamnu, lahko sprevidimo iz tega, da mala Estonska producira za svojo porabo pogonske snovi samo iz škrljeveca ter zdaj že izvažajo surovo olje. Temu naravnemu bogastvu pa pri nas še nismo posvetili primerne pozornosti. Iz škrljeveca pridobjenega surovega olja bi lahko pridobivali vse produkte, ki jih vsebuje nafta.

Predavatelj je posvetil posebno pozornost vprašanju ležišč nafte pri nas ter je naštel vse kraje, kjer se pri nas že pečajo več ali manj resno s produkcijo nafte in katere družbe so pri tem udeležene. Na koncu predavanja nam je pokazal tudi lepe skioptične slike naprav za pridobivanje nafte. Predavanje je bilo nedvomno eno najzanimivejših tudi glede na gospodarske razmere v naši državi, kar smo jih kdaj slišali v Ljubljani.

Brezposelni delavci napadli tovariša, ker je dobil delo, oni ga pa ne morejo dobiti, da bi kaj zaslužili

Kranj, 4. februarja.

Pol leta je čakal kmetijski fant Križaj z Okroglega, pred štirimi tedni je pa le dobil delo v tovarni »Semperite«. To so mu pa zelo zamerili brezposelni tovariši, ki zaman čakajo na delo. Očitno so mu, da bi kot kmetijski fant lahko delal doma, ne pa da sili v tovarno, in odjeda kruh bolj potrebnemu. Pri Križajevih imajo res nekaj posestva tako, da rede šest glav goveje živine. Posestvo obdelujeta mati in brat, dočim je tretji sin v Franciji. Zato si je hotel Križaj prislužiti v tovarni nekaj denarja, da bi si zgradil hišico. Tovarna »Semperite« sprejema zadnje čase samo delavce ki so brez vsakega imetja in zaslužka. Doselej so namreč vse kranjske tovarne sprejemale tudi kmetijske sinove in hčere, ki imajo doma hrano in stanovanje. Ti lahko delajo tudi za najnižje meze in tako je jasno, da ostanejo mnogo bolj potrebni brez zaslužka.

Delavstvo je sklenilo obračunati samo s škodljivci v svoji eredi. Tako so brezposelni delavci že prej enkrat napadli Križaja, češ, naj gre delat domov na grunt. Ze takrat je Križaj iskal pomoči in zaslonbe pri policiji. V ponedeljek popoldne, ko je končal delo in prišel iz tovarne, ga je pričakoval pri izhodu okrog 20 razjarjenih brezposelnih delavcev in delav. Začeli so ga zopet zmerjati in najbrže bi

bilo prišlo do dejanskega napada, da ni Križaj zbežal v mesto. Delavci in delavke so jo ubrali za njim. Ker je bil baš sejem, je bilo na trgu še polno ljudi, ki so začudeno gledali po trgu drveče delavce. Nekateri so hoteli celo Križaja zadržati, misleč, da imajo opraviti z zločincem.

Iz kočljivega položaja je rešil Križaja stražnik Šuc, ki ga je zgrabil pred Kreditno banko in ga odvedel na stražnico, kjer se je zadeva pojasnila. Zasedovalci so prišli prav do stražnice in jo obkolili. Pričakovali so namreč, da pride Križaj iz stražnice in da ga bodo lahko napadli. Kdor jih je videl, kako so bili razjarjeni, bo pač priznal, da je bil Križaj v veliki nevarnosti. Šele čez dobre pol ure se je na pripravljanje policije se je množica delavcev razšla. Križaj je pa izjavil, da si ne upa več hoditi v tovarno na delo.

Ta dogodek je za razmere v Kranju zelo značilen. Pri nas še nismo imeli stavk in podobnih nevarnosti med delavstvom, kakor drugod, čeprav je ponekod delavstvo zlasti ženske eramotno plačano, vendar potrpi in ne protestira. Dasi se gode delavstvu hude krivice, še ni bilo nobenega primera, da bi si samo krojilo pravico. Pač se pa bojimo, da je opisan dogodek signal za hujše, resnejše dogodke med našim industrijskim delavstvom.

Negorljivi filmi iz morske trave

Rusija odpira nove neizčrpne vire naravnega bogastva za svoje narodno gospodarstvo

Morje krije v sebi poleg rib tudi ogromno bogastvo morske trave. Zelena, rjava in rdeča morska trava zavzema ogromne morske livade in gozdove. Ruska revija »Priroda« priobčuje zanimiv članek, v katerem pravi pisec, da bi imelo izkoriščanje tega naravnega bogastva odločilen vpliv na sovjetsko narodno gospodarstvo. Zdjaj je to mrtev fond morja in šele zadnje čase je postalo to bogastvo predmet živega zanimanja v Rusiji. Na Japonskem imajo pa že več tisoč podjetij, kjer se predeljuje morska trava. Tudi v Ameriki imajo veliko tovarno v San Diegu, kjer izdelujejo iz morske trave acetone in sorodne proizvode.

Na Daljnem vzhodu se nekatere vrste rjave morske trave, tako laminarie ali morske zelje, često rabijo kot solivce. S to morsko travo lečijo tudi nekatere bolezni, zlasti krčevito odrevenelost, kožne bolezni, sifilis in živčne bolezni. Zdravilni učinek se razlaga z veliko količino joda in vitaminov v tej morski travi. Na Japonskem kuhajo iz morskega zelja juho, prireajo neke vrste salato, kuhajo pa tudi marmelado itd. Moderna industrija izkorišča

morsko travo za impregniranje nepremočljivega blaga, dalje v grafični, usnjarski, papirni in milarski industriji. Znan izdelek iz morske trave geligium in drugih vist je agar-agar, ki ga rabijo na Japonskem v tekstilni industriji, v Ameriki v sladkorni industriji, pekarstvu, v fotografiji za izdelovanje napojev po vsem svetu pa za pripravo rednih tal v bakteriologiji. Doselej je imela svetovni monopol v izdelovanju agarov Japonska, ki jih je izvažala na leto za dobra dva milijona dolarjev.

Narščanje številna prebivalstva na severu Rusije zahteva ustanavljanje industrijskih podjetij. Morske trave bodo temelj nove industrije. Na Soloveckih otokih so že napravili več poskusov z velikim uspehom. Ugotovili so, da je v morju tudi ogromna množina morske trave, s katero se da gnojiti polje. Po dosedanjih poskusih začeljajo sestavljati načrt, kako izkoristiti množično bogastvo morskih trav. Koristne morske trave segajo od meja Finske do Murmana. Po proučevanih delih ruske Akademije znanosti cenijo zaloge morskih trav na obali Murmanska na mi-

ljon ton, v Belem morju na poldrugi milijon ton na Daljnem vzhodu od Koreje do Severnega polarnega morja na 3 1/2 milijone ton, v Črnem morju pa na okrog 100 milijonov ton.

Veliko pozornost zasluži fytoplanton, ki vsebuje mnogo maščobe in vitaminov. V Azovskem morju tehta živa gmota fytoplantona 5—10 kg v enem kubičnem metru vode. Morsko travo so doslej pridobivali na primitivni način. Navijali so jo na palice in jo pobirali tako med vožnjo s parnikom iz morja. Zdjaj preizkušajo različne stroje, od katerih pričakujejo, da bodo pospešili in olajšali to delo ter pripomogli k ustanovitvi nove industrije. Na tem delajo Akademija znanosti, univerza v Leningradu, zavod celuloze v Moskvi, mlekarški zavod v Volodgu, preizkuševalna stanica v Murmanu in druge sorodne ustanove.

Morske trave — to je univerzalna zakladnica človeštva, skrita pod morsko gladino. Morske trave niso samo bogate na jodu, vsmveč so dobre tudi za krmo in za jed ter postajajo vedno dragocenejšje v živilski, papirni in tekstilni stroki, v poljedelstvu, sladkorni industriji, farmaciji, stavarstvu in filmski industriji. Poskusi so pokazali da se da iz morske trave zelo poceni izdelovati papir, ki po kakovosti prav nič ne zaostaja za navadnim papirjem. Iz morske trave narejeno milo je pa celo boljše od navadnega. Senzacija in velik prevarat v filmu bo začetek izdelovanja negorljivih filmov iz morske trave. Poljedelstvo tam daleč na severu bo dobilo v morski travi izdatno oporo. Z morsko travo bodo lahko krmili živino in gnojili polja. V drugi petletki bočajo Rusi organizirati pridobivanje morske trave in fytoplantona ter njuno tehnično predelavo.

Iz Novega mesta

— Ob »jurcu« je prišel. Skoraj neverjeten, pa vendar resničen dogodek je doživel na svoja stara leta posestnik K. iz bližnje okolice. Mož, ki si v svojem življenju ni hotel nič dobrega privoščiti, dasi bi to storil lažje nego kdo drugi, je imel pri vseh svojih velikih skromnostih doma spravljene 50.000 Din, katere je prilepil po dolgih letih. Noben sosed ni niti slutil, da je pod stropom strehe toliko denarja. Na dan je prišlo to le slučajno. Lastnik, ki je imel »jurce« spravljene v slamnatem peharju v nekem kotu na podstrešju svoje hiše, je hodil skoraj vsak dan kontrolirati svoj zaklad. Tako je šel tudi pred dnevi. Na svojo žalost pa je opazil, da so v zaklad vdrle miši in si v njem napravile čedno gnezdece, seveda z njegovimi »jurci«. Vseh 50 razcefranih tisočakov je mož s tresočo roko stisnil v pest in jih zanesel v hišo. Da je bilo v posestnikovi hiši ta dan bolj glasno kakor po navadi, ni treba še posebej omeniti. Ob tej redki nesreči pa je glas hitro prišel med ljudi, ki so dogodek komentirali s pikirani opazkami.

— Poroka. Poročil se je 26. januarja v Semiču novomeški trgovec in posestnik g. Janjo Goleš z gđ. Marijo Bukovec, hčer, ko tamkajšnjega posestnika in znano sokolako delavko. Obilo sreče!

— Brezobzirnost avtomobilistov. V zadnjem času vozijo avtomobilisti po naših cestah kakor bi jim šlo za rekord. V tem pogledu so nekateri postali naravnost drzni. Brzine svojih vozil nočejo zmanjšati niti na ostrih ovinkih, še manj pa če vozijo skozi naše mesto. Na cestno-policijske predpise se malo ozirajo. Na naših cestah, ki so do gležnjev zalite z blatom morš imeti res srečo, da te mimo drveči avto ne obrizga z brozgo. Zaradi te brezobzirnosti se slišijo iz vseh občinstva dan za dnem upravičene pritožbe. Mnenja smo, da bi bilo treba temu dvignju čim prej napravit konec. Z občutno globo kaznovanja voznik bi se dvakrat premislil voziti po obljubenih krajih s preveliko brzino.

— Veliko veselje do koles so imeli štirje nadebudni fantiči, doma iz bližnje okolice. V kratkem času so si prilastili več koles in drugega blaga. Orožniki, ki so mlade tatice izsledili, so blago in kolesa zaplenili, fantiče pa vtaknili v zapor.

LION FEUCHTWANGER:

147

Žid Süß

Roman

Na visokih tribunah, kjer je bilo na vsaki prostora za šeststo ljudi, so sedeli kavalirji z damami, gospodje od dvora, visoki uradniki in častniki, poslaniki tujih držav, gospodje od sodišča in iz parlamenta. Tajni svetnik Pilug je sedel na vidnem mestu. Bal se je do zadnjega trenutka, da jo bo žid, ta nestvor, zagodel svojim sodnikom in odnesel pete. Zdjaj se mu ni bilo treba več bati, čili njegovega življenja je bil dosežen. Takoj v naslednjem trenutku bo osvobodil žid zadavljen bingljal v zraku. Trde, poželjive oči tajnega svetnika so iskale pod ovratnikom plašča židov vrat, mesto za zanjko. Prijetno je gledati, kako umira sovražnik, to je paša za oči. Prijeten in božajoč je glas bobna, ki naznaja smrt, človek uživa, ko posluša, kako poje sovražnik mrtvaški zvon na zadnjo pot. Med damami je bilo mnogo takih, ki so poznale Süssa zelo intimno, pa so vendar tako ali drugače ušle preiskavi. Zdjaj so zrlle tuje in z gnušom na moža, s katerim so imele ljubavno razmerje. Zdel se je zelo mlad, dokazal je tolikokrat, da je v njem še mladeniška moč, bilo mu je največ štirideset let, a zdaj ima sive lase in podoben je staremu rabinu.

Morale bi se prav za prav sramovati, da so ležale z njim v postelji. One se pa ni sramovale. Željno in kakor da jih vleče nase nepremagljiva sila so zrlle na tega čudnega moža. Vsak človek bo mrtve, zdaj zdaj umolkne za vedno, konec bo vse nevarnosti, njihovo razmerje do njega bo nasilno in strahotno pretrgano. Čakale so na to željno in drhteč, hrepenle so po tem, bale so se tega. Večina bi se bila rajne do smrti tresla v strahu pred odkritjem, samo da bi smel žid ostati živ.

Tudi mladi Michael Koppenhöfer je bil na tribunah. Zdjaj torej bo strl mlinski kamen, ki je tako dolgo visel deželi na vratu, škodljivec dežele bo sramotno usmrčen. Toda — od tega moža se ni poslovala Elizabeta Salome s hladnimi besedami, ko se je sukala med knjigami in kupi perila, temu se je udala in židu se gotovo ni bilo treba posebno truditi, da jo je dobil. Kaj je na niem, na tem stari, skrušenem židu? Kakšna je njegova tajna? Zavistno in ogorčeno je opazoval Michael moža na krviškem vozu.

Tajni svetnik Götz, sedeč med sodniki, je pa gledal poln glugega, topega zadovolstva. Zdjaj bo oprana materina in sestrina sramota. Kar naj si kdo drzne pogledati ga postrani. Kako ga stare! Zdjaj bo že vedel, kaj storiti.

Toda stari, izkušeni Weissensee je sedel ves oslabljen in izčrpan na tribunah.

Nenikekas Judaie! Nenikekas Judaie! Ah, žid ga je zopet porazil! Mastil se je na vseh pojedinah, z očmi, čuti in možgani je okusil največje sladkosti tega sveta, okusil je vsako zmago in vsak poraz povzdignil ga je tragičen konec njegovega otroka, zasnoval in izpeljal je silajno, peklenško osveto, zdaj pa umira te smrti, te pustolovske, a prijetno prostovoljne smrti mnogo bolj junške, nego je smrt pred sovražnikom in oči vsega sveta so uprte vani. Obdan s sovraštvom, ovit z ljubeznijo, skrivnost, velik. A kaj je ostalo od njega, Weissenseea? Nekaj kričečih stihov njegove hčere, padle na žalosten nivo meščanke. Le-ta bo pa živel naprej. Potem se bodo vedno znova vračali k njemu, kdo je bil, kaj je mislil, kako je živel in umrl. Njegovo življenje, čustva, misli in smrt, vse do se bo vedno znova preživljalo.

Süssa so odvezali od krviškega voza. Obstal je otrpilih udov in se ozrl na okrog. Videl je ljudi v ložah, lasulje, nališpane ženske obraze. Videl je vojake, stoječe okrog morišča. Zares, potrdili so se. Okrog vešal je bilo postavljnih najmanj pet stotni. Poveljuje jim seveda major Röder, ki stoji spodaj, da bi ga vsi videli. Da, da, potrebna je velika strategija, da spravijo n'ega, Süssa, zanesljivo s sveta. Süss je videl danes desetisoče obrazov, radovedne ženske odprti, k zmerjanju pripravljenih ust,

može, pripravljene k zadovolnemu miaskanju in mrmranju, okrogle, zalite, nasmejane otroške obraze, določene, da postanejo nekoč prav tako prazni in zlobni, kakor so obrazi njihovih roditeljev. Videl je dih množice, ki je postajala vedno gostejša in se izpreminjala v belkasto meglo v jasnem, mrzlem zraku, lačne oči, iztegnjene vračove, ki so se nekoč pred njim tako spoštljivo krivilile. Videl je kletko, to ogromno orodje svoje smrti. In ko je vse to opazoval, mu je prišlo na uho nekaj motečega, lajajočega. Mestni vikar Hoffmann si ni dal vzeti užitka, da bi ga ne pričakoval že pod vešali. Jeli mu je znova prigravljati, govoreč o nebu in zemlji, o božjem in človeškem odpuščanju, o pokori in veri. Süss ga je nekaj časa poslušal, potem je pa počasi premeril vikarja od nog do glave, mu pokazal hrbet in pljuval. Izbuljene oči, tiho, ogorčeno, hitro pojemajoče mrmranje množice.

Zdjaj sta se mu približala krvnikova pomočnika v kričečih uniformah in mu odpela plašč. Začutil je grobe, trde roke, obšel ga je gnus, njegova otrplost je izginila, začel je otepati okrog sebe, obupno se je branil. Vsi vratovi so se iztegnili. Bil je poseben pogled na tega moža z belo brado, v svečani obleki in z blestečim demantom na prstu, kako se je prerival in ruval s krvnikovima pomočnikoma. Otroci so se smejali in ploskali. Na tribunah je neka nališpana dama

pretresljivo krčnila, morali so jo odnesti. Židov baret je padel na mokra tla, poteptali so ga v blato. Krvniki so ga zgrabili, surovo, raztrgali so mu plašč, ga potisnili v kleiko in mu vrgli zanjko okrog vratu.

Stal je v kletki. Slišal je jih vnetič, globoko dihanje množice, tepanje konjskih kopit, gromljanje duhovnika: Ali so to zadnji glasovi, ki jih bo slišal na zemlji? Zejalo ga je po nečem drugem, odprl je na stežaj srce in ušesa, hotel je slišati nekaj drugega. Toda razen lastnega dihanja in utripanja lastne krvi je slišal samo to. Kletka se je bila že zakloblebala in dvignila. Kar so se oglasili v praznem strahotnem sumu drugi prodirajoči trdi glasovi: Edino in vedno je resnično, nadresnično, bog Izraela, Jahve, Adonai. To so židje, majhni Jakob Josua Falk, debeluhasti rabin iz Fürtha, umazani Izak Landauer. Stojte zaviti v milnine plašče, oni in sedem drugih, deset mož kakor veleva predpis, ne zmejnijo se za ljudi, ki se ozirajo na nje od vešal, majoje se, stoje in kličejo, vzklikajo s pronicajočim glasom molitev za umirajočega in njihov krik se razlega po vsem širnem prostranstvu: Čui, Izrael, edini in večni je Jahve, Adonai. Beli oblaki v sliem mrazu jim odnašajo besede iz ust, zanašajo jih na ušesa nožu v kletki in sin maršala Heydersdorffa odpira usta in jim kliče v odgovor: Edini in večni je Jahve, Adonai!